

Apelacja Lubelska w latach 1917–1939. Portret zbiorowy sędziów zawodowych

Przedmiotem rozprawy są sędziowie zawodowi, orzekający na wszystkich szczeblach sądów Okręgu Apelacji Lubelskiej w latach 1917-1939. Data początkowa dysertacji jest rok 1917 związana bezpośrednio z sytuacją, w jakiej znalazł się obszar porozbiorowej będącej pod okupacją części Polski i przejściu od władz okupacyjnych przez Departament Sprawiedliwości Tymczasowej Rady Stanu zarządu nad wymiarem sprawiedliwości. Data końcowa rok 1939 związana jest z utratą możliwości prowadzenia administracji na ukształtowanych po odzyskaniu niepodległości ziemiach Rzeczypospolitej, co spowodowane było wybuchem II wojny światowej. Zakres geograficzny badań obejmie teren podległy jurysdykcji apelacji lubelskiej wraz z jej prawnymi zmianami w omawianym okresie. Wynikiem przeprowadzonych badań jest próba charakterystyki obszernej grupy zawodowej, sędziów zawodowych, pełniących obowiązki służbowe w apelacji lubelskiej. Protopografia jest coraz częściej rozumiana, jako niezależna część historii społecznej. Ta metoda badawcza nadaje się do przeprowadzenia badań naukowych nad wieloma środowiskami zawodowymi i stanowi jedną z coraz częściej stosowanych metod badawczych wykorzystywanych przez historyków do zbliżenia się w sposób bezpośredni do grupy lub środowiska zawodowego, które funkcjonowało w minionym czasie. Charakterystyka tak obszernej, a zarazem dość hermetycznej w opinii publicznej grupy zawodowej, jaką tworzyli sędziowie orzekający w apelacji lubelskiej w latach 1917–1939 wydaje się możliwa z uwagą na zachowanie się dość pokażnej bazy źródłowej. Jej podstawę stanowią akta osobowe sędziów i notariuszy, akta prezydialne Sądu Apelacyjnego oraz sądów okręgowych. Informacje pozyskano również w zespołach akt notariuszy, towarzystw i związków związanych z wymiarem sprawiedliwości oraz urzędów stanu cywilnego stanowiących bogaty zasób informacji związanych z pochodzeniem, miejscem urodzenia i rodziną. Kwerendę archiwalną przeprowadzono w Archiwach Państwowych na terenie kraju oraz pochodzące z zasobów archiwów zagranicznych. Przeprowadzona kwerenda objęła również niedoceniane źródła epigraficzne. Pozyskano z nich wiele informacji dotyczących daty i miejsca zgonu sędziów. Do nakreślenia podstaw

ustrojowych oraz podstaw prawnych funkcjonowania struktur sądowych posłużyły bogate źródła drukowane. Zebrany materiał źródłowy został uzupełniony informacjami zdobytymi z opublikowanych prac zbiorowych, monografii poświęconych wymiarowi sprawiedliwości okresu międzywojennego oraz stron internetowych poświęconych zrzeszeniom studenckim okresu międzywojennego. Wyniki przeprowadzonych badań naukowych przedstawiono w czterech rozdziałach oraz obszernym aneksie. Rozdział pierwszy stanie się miejscem zaprezentowania struktur apelacji lubelskiej w latach 1917–1939.

Regulacjom prawnym dotyczącym zatrudnienia i przebiegu służby sędziowskiej w analizowanym okresie zostanie poświęcony rozdział drugi. Rozdział trzeci został poświęcony analizie życia prywatnego sędziów. Rozdział czwarty stał się miejscem przedstawienia życia zawodowego sędziów. Obszerny aneks zawiera biogramy sędziów zawodowych orzekających w Okręgu Apelacji Lubelskiej.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Michał Rostek', is positioned in the lower right quadrant of the page.